

Kuvuna

Mollucella huchukua muda wa siku 80 hadi 90 kuanzia kupanda hadi kuvuna. Wakati wa kuvuna matawi huwa na urefu wa sentimita 50 hadi 80.

- Ni vyema kukata ukitumia kisu chenye makali, asubuhi au jioni ili kuimarisha uhai wa ua.
- Tia matawi yaliyokatwa ndani ya ndoo yenye maji.
- Mavuno yanayotarajiwa ni matawi mawili matatu kwa kila mmea.

Kuchagua

Kutenga na kuosha ni lazima kufanywe kabla ya kuchagua.

- Matawi yanasafishwa kwa kutoa majani yaliyo kati ya *caylxes* ili kufanya maua yaonekane vizuri.
- Matawi mafupi na yaliyoharibika hutupwa na yale mazuri yanatiwa kwenye *disulphide solution*(STS) ili kuimarisha uhai wa ua.

Kupakia

- Matawi hutwiwa kwenye vijisanduku kulingana na ukubwa, nambari ya vitita na mpangilio wa kufunga.
- Ni lazima vichwa vya maua viwe sentimita 10 mbali na kijisanduku ili kuzuia kuvunjika au kuharibika.

Kenya Agricultural Research Institute

S.L.P. 57811, NAIROBI.

Simu: 254-20-4183301-20, Fax: 254-20-4183344

Baruapepe: resource.centre@kari.org

Tovuti: www.kari.org

Mtayarishaji:

Gateri, M.W.

Kwa maelezo zaidi, wasiliana na:

Mkuu wa Kituo,

KARI - Thika

S.L.P. 220, THIKA

Simu: (067)21281/521134 au: 2055038

Nukulishi: (067) 21285

Baruapepe: karithika@africaonline.co.ke

Vijitabu vya KARI vya taarifa, nambari / 5 /2008

Shilingi 20 za Kenya

Ukuzaji wa ua la *molucella* la kukatwa

Utangulizi

Moleculla au 'Kengele za Ireland' ni mmea wa mwaka ambao unatambuliwa sana kwa *calyxes* za rangi ya kijani kibichi, na zenye umbo la pia. *Moleculla* ni ua maarufu na linalopendekezwa sana katika soko la kimataifa la kuuzia maua.

Mahitaji ya kimazingira

- *Moleculla* hukua vizuri zaidi katika ardhi zilizo katika urefu wa mita kati ya 1,500 hadi 1,800 juu ya usawa wa bahari na kipomo cha joto nyusi 15 hadi 20.
- *Moleculla* huhitaji mvua ya kutosha lakini hata ikinyunziwa bado hukua vizuri.
- Ukuzaji hupendekezwa zaidi kwa mchanga uliochimbwa kwa undani, ambao unapenyeza maji vizuri na wenye rutuba ya hali ya juu.

Calyx zenye umbo la pia

Mbinu za ukuzaji

Uzalishi

Mbegu hupandwa mashambani mara moja au kukuzwa pembeni kwanza.

- Kiwango cho joto mwafaka ni nyuzi 20 kwa muda wa wiki 3.
- Ili kuimarisha kuota, mbegu zinawewekwa kwenye baridi nyuzi 10, kwa siku 3.
- Kuhamisha mimea kupeleka shambani kunafanywa mimea chipukizi ikiwa na urefu wa sentimita 4 hadi 5. Mbegu zinazopandwa mashambani moja kwa moja zisifunikwe sana kwa sababu mwangaza ni muhimu katika kuota.

Young molucella plant

Utayarishaji shamba

Shamba linachimbwa kwa undani hadi mchanga uachane.

- Tayarisha vitanda vya kupandia vya sentimita 100 vikiwa na vinjia vya sentimita 50 katikati. Vitanda vinafaa kuinuliwa kati ya sentimita 10 hadi 15 ili mchanga upitishwe maji ifaavyo.
- Ongeza mbolea iliyokomaa vizuri mchangani kiasi cha tani 20 kwa eka.

Upandaji

- Upandaji wa mbegu au miche huhitaji nafasi ya sentimita 15 kati ya mimea na sentimita 25 kati ya mishororo.
- Tia mbolea ya DAP/TSP kiasi cha gramu 50 kila mita jumla.
- Uzididisha kiasi cha Nitrogen kwani hii huzambabisha mti kupata nguvu zaidi zaidi na kupunguza maua.

Kuzuia magugu

- Kupalilia ili kuondoa kwekwe kunahitajika kila mara na kusiwe kwa kuchimbua undani.

Unyunyizaji

- Kunyunyizia kwa njia ya (matone) *drip* ni njia mwafaka ya kulowesha mchanga. Hakikisha kuwa maji unayotumia ni safi.

Kuchuna

- Chuna ncha ya mmea ili kuhimiza matawi kutokeza na kuimarisha afya ya mmea unpohitimu wiki 4 hadi 6.

Uzuiaji wa maradhi

- *Botrytis* ni maradhi sugu yanayodhihirishwa na kufa kwa pembe za majani na matawi kugeuka kuwa rangi manjano. Yanaweza kuzuiwa kwa kutumia dawa za wadudu kama vile Bayleton.

Kuwakinga wadudu

- *Cutworms*, *thrips* na *aphids* ni wadudu wanaoathiri *moleculla* zaidi. Dawa kama Brigade, Karate na Confidor huzuia wadudu hawa.